

คู่มือดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

จัดทำโดย

ศุภิสรา เกียรติสันติสุข

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ชำนาญการ

นนทิสศักดิ์ ประทีปสุข

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ปฏิบัติการ

งานโครงสร้างพื้นฐาน ฝ่ายสารสนเทศสถานวิจัย

สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

วิธีดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์เบื้องต้น	1
ส่วนประกอบของเครื่องคอมพิวเตอร์	1
รู้จักกับอุปกรณ์ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์	1
1. ซีพียู (CPU : Central Processing Unit)	1
2. แผงวงจรหลัก (Mainboard; Motherboard).....	1
3. หน่วยความจำ.....	1
4. หม้อแปลงไฟฟ้า (Power Supply)	2
5. ฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk)	2
6. การ์ดแสดงผล (Display Card)	2
7. การ์ดเสียง (Sound Card).....	2
8. พัดลมระบายความร้อน (Ventilation Fan).....	2
9. ซีดีรอมไดรฟ์ (CD-Rom Drive).....	3
10. ดีวีดีรอมไดรฟ์ (DVD-Rom; Digital Video Disc/Digital Versatile Disc)	3
11. จอภาพ (Monitor)	3
12. เมาส์ (Mouse).....	3
13. แผงแป้นอักขระ (Keyboard)	4
ดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์เบื้องต้น.....	4
1. ด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) หรือ อุปกรณ์ต่างๆ ที่อยู่ภายใน และภายนอกเครื่องคอมพิวเตอร์	4
2. ด้านซอฟต์แวร์ (Software) หรือ โปรแกรมที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์.....	5
3. ด้านผู้ใช้งาน (Peopleware) หรือ ผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	6
สิ่งที่ควรทราบ	6
การดูแลและบำรุงรักษาระบบขั้นพื้นฐาน.....	7
Disk cleanup	7
วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Disk Cleanup	7
Check disc.....	8
วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Check Disk.....	8
Defragment	9

วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Defragment.....	9
Window defender	10
วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Window defense.....	10
Restore windows.....	11
วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Restore windows.....	11
Antivirus program	12
เพิ่มเติม.....	12

วิธีดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

ส่วนประกอบของเครื่องคอมพิวเตอร์

เครื่องคอมพิวเตอร์ มีส่วนประกอบหลัก 2 ส่วน คือ

1. ฮาร์ดแวร์ (Hardware) คือ เครื่องและอุปกรณ์ต่างๆ ที่สามารถจับต้องได้ เช่น จอภาพ, เม้าส์, ซีพียู, พัดลมระบายความร้อน, ซีดีรอมไดรฟ์, USB
2. ซอฟต์แวร์ (Software) คือ โปรแกรมที่สั่งให้เครื่องทำงาน ส่วนมากต้องผ่านขั้นตอนการติดตั้ง (install หรือ setup)

รู้จักกับอุปกรณ์ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์

1. ซีพียู (CPU : Central Processing Unit)

ซีพียูเปรียบเสมือนเป็นหัวใจของเครื่องคอมพิวเตอร์ มีหน้าที่ประมวลผลการทำงานทุกอย่างบนเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยปกติจะชำรุดเสียหายยากมาก และสิ่งที่ทำให้อายุการทำงานของซีพียูสั้นลง สาเหตุมาจาก

- 1.1 การทำ Over Clock ให้ซีพียูทำงานเร็วกว่าความเร็วที่กำหนด และเมื่อซีพียูถูกใช้งานตลอดเวลา จะทำให้เกิดความร้อนสูง มีผลทำให้ซีพียูเสียได้ง่าย
- 1.2 พัดลมระบายอากาศ (Ventilation Fan) ที่ติดอยู่กับชุดจ่ายไฟ (Power Supply) เสีย เมื่อซีพียูทำงานตลอดเวลา จะทำให้ความร้อนสะสม และไม่สามารถระบายความร้อนออกไปได้ ซึ่งถ้าซีพียูเสียจะไม่สามารถซ่อมได้ จำต้องเปลี่ยนตัวใหม่เท่านั้น

2. แผงวงจรหลัก (Mainboard; Motherboard)

แผงวงจรหลักเป็นอุปกรณ์ที่มีชิพ (Chip) ควบคุมการทำงานของอุปกรณ์อื่นๆ บนเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเป็นตัวรับและจ่ายไฟให้กับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ บนแผงวงจรหลักด้วย กรณีเกิดไฟตกหรือไฟกระชาก ถ้ามีอุปกรณ์สำรองไฟ (UPS) จะช่วยให้การทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างราบรื่น

3. หน่วยความจำ

หน่วยความจำของคอมพิวเตอร์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 3.1 หน่วยความจำที่เรียกว่า ROM (Read Only Memory) เป็นหน่วยความจำที่เก็บข้อมูลถาวร โดย ROM จะถูกติดตั้งแบบถาวร
ข้อดี คือ ข้อมูลจะยังคงอยู่แม้ไม่มีกระแสไฟฟ้าในเครื่องคอมพิวเตอร์

ข้อเสีย คือ ผู้ใช้ไม่สามารถเขียนข้อมูลลงในรอมได้ เพราะผู้ผลิตจะบรรจุหน่วยความจำรอมมาโดยตรง เช่น โปรแกรมไบออส (Bios)

3.2 หน่วยความจำที่เรียกว่า RAM (Random Access Memory) เป็นหน่วยความจำชั่วคราวก่อนนำไปประมวลผล โดยหน่วยความจำ RAM จะมีหน่วยวัดเป็น Byte

ข้อดี คือ ผู้ใช้สามารถเพิ่ม RAM ได้ จะทำให้การประมวลผลรวดเร็วยิ่งขึ้น

ข้อเสีย คือ RAM จะเก็บข้อมูลได้จะต้องมีไฟมาเลี้ยงวงจร ถ้าไฟดับข้อมูลจะหายหมด

4. หม้อแปลงไฟฟ้า (Power Supply)

หม้อแปลงไฟฟ้า หรือ Power Supply จะถูกติดตั้งอยู่ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้านหลัง โดยทำหน้าที่ในการแปลงระดับแรงดันไฟฟ้าให้เหมาะสมกับที่ใช้ในแผงวงจร โดยมีหน่วยเป็น Watt ส่วนไฟฟ้าที่ออกมาจาก Power Supply มีหน่วยเป็นโวลท์ เช่น 12 โวลท์

ข้อดี คือ หากถูกไฟฟ้าดูด ช็อต จะไม่มีความรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต เพราะเป็นแรงดันระดับต่ำ

5. ฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk)

ฮาร์ดดิสก์เป็นหน่วยความจำสำรองสำหรับบันทึกข้อมูลที่มีความจุสูง ซึ่งจะถูกติดตั้งอยู่ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยทั่วไปฮาร์ดดิสก์มีอายุการใช้งานอย่างต่ำ 3-5 ปี แต่อย่างไรก็ตาม ฮาร์ดดิสก์อาจเกิดอาการเสียได้ตลอดเวลา ดังนั้น ควรต้องสำรองข้อมูลในฮาร์ดดิสก์อย่างสม่ำเสมอ

ข้อควรระวัง คือ เมื่อเกิดไฟตก หรือ ไฟกระชาก อาจมีผลทำให้ฮาร์ดดิสก์เสียหายได้

6. การ์ดแสดงผล (Display Card)

การ์ดแสดงผลเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยให้คอมพิวเตอร์แสดงผลข้อมูลได้ โดยผ่านจอคอมพิวเตอร์ การใช้งานทั่วไปจะอยู่ในช่วง 3 ปีแรก การ์ดแสดงผลมี 2 แบบ คือ แบบที่เป็น Card เสียบใน slot และ แบบ VGA on board คือ ติดมากับแผงวงจรเลย การใช้งานโดยทั่วไปที่ไม่เน้นงานออกแบบมีมิติเดียว งานด้านกราฟฟิกสูงๆ นิยมใช้แบบ on board

7. การ์ดเสียง (Sound Card)

การ์ดเสียงเป็นอุปกรณ์ที่ทำให้คอมพิวเตอร์สามารถแสดงเสียงและบันทึกเสียงได้ สามารถติดตั้งเพิ่มแบบเป็น Card เสียบใน slot หรือ แบบติดมากับแผงวงจร การใช้งานโดยส่วนใหญ่จะเป็น on board

8. พัดลมระบายความร้อน (Ventilation Fan)

พัดลมระบายความร้อนเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ระบายความร้อนภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยส่วนใหญ่พัดลมระบายความร้อนจะเสียภายในเวลา 2-3 ปี

ข้อเสีย คือ เมื่อพัดลมระบายความร้อนเสีย จะทำให้ซีพียูร้อนจัด จะทำให้เครื่องเกิดอาการค้าง (Hang) โดยไม่ทราบสาเหตุ และทำให้อายุการใช้งานของซีพียูสั้นลง ซึ่งควรต้องเปลี่ยนพัดลม

9. ซีดีรอมไดรฟ์ (CD-Rom Drive)

ซีดีรอมไดรฟ์เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สื่อและบันทึกข้อมูลที่สามารถอ่านได้ทั้งภาพและเสียง มีทั้งติดตั้งมากับเครื่องคอมพิวเตอร์ เรียกว่า CD-Rom แบบ Internal Drive และติดตั้งภายนอก เรียกว่า CD-Rom แบบ External Drive ซึ่งสามารถพกพาได้ โดยใช้ร่วมกับแผ่นซีดีรอม โดยปกติแผ่น CD-ROM จะมีความจุอยู่ที่ 700 MB หรือเท่ากับหนังสือประมาณ 500,000 หน้า

ข้อดี คือ สามารถบันทึกข้อมูลได้มากโดยเฉพาะงานด้านมัลติมีเดีย ทั้งภาพและเสียง และที่สำคัญ คือ ปลอดภัยจากไวรัส

ข้อควรระวัง คือ

- 1) ไม่ควรนำแผ่นซีดีที่เสียแล้ว หรือมีรอยขีดข่วนมากๆ มาอ่าน เพราะจะทำให้หัวอ่านชำรุดได้
- 2) การใช้ น้ำยาล้างหัวอ่านผิดประเภท ก็จะทำให้ซีดีรอมไดรฟ์เสียหายได้
- 3) น้ำยาล้างหัวอ่าน ห้ามนำมาเช็ดหน้าจอ จะทำให้หน้าจอเสียหายได้ ถ้ามีฝุ่นหรือคราบน้ำมือ ให้ใช้ผ้าสะอาดเช็ดก็เพียงพอแล้ว

10. ดีวีดีรอมไดรฟ์ (DVD-Rom; Digital Video Disc/Digital Versatile Disc)

ดีวีดีรอมไดรฟ์เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สื่อและบันทึกข้อมูลที่สามารถอ่านได้ทั้งภาพและเสียง เช่นเดียวกับซีดีรอมไดรฟ์ โดยใช้ร่วมกับแผ่นดีวีดีรอม (DVD-Rom) มีความจุข้อมูลถึง 4.7 GB หรือ 7 เท่าของซีดีรอม DVD-Rom สามารถให้ภาพคมชัดที่ใกล้เคียงกับเทปต้นแบบจากสตูดิโอ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปัจจุบันมี Blue-Ray Drive ซึ่งสามารถติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ส่วนมากจะใช้สำหรับดูหนังความคมชัดสูง

11. จอภาพ (Monitor)

จอภาพเป็นอุปกรณ์ส่งออก (Output Device) อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับแสดงข้อมูลหรือโปรแกรม ออกมาบนจอภาพ ทั้งจอภาพธรรมดา CRT (Cathode Ray Tube) จอภาพแบบแบน LCD หรือ LED ข้อควรระวัง คือ ไม่ควรวางจอไว้ใกล้บริเวณที่มีสนามแม่เหล็กมากเกินไป และไม่ควรเช็ดหน้าจอด้วยน้ำยาอื่นๆ ที่ไม่ใช่ น้ำยาทำความสะอาดจอ มิฉะนั้น จะทำให้จอเสียหายได้

12. เมาส์ (Mouse)

เมาส์เป็นอุปกรณ์รับเข้า (Input Device) อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับรับข้อมูลหรือคำสั่งเข้าสู่คอมพิวเตอร์ แล้วทำการส่งต่อไปยังหน่วยประมวลผลกลาง (Processing Unit) มี 2 แบบ คือ

- 12.1 แบบที่ใช้ลูกกลิ้ง ข้อดี คือ ลูกกลิ้งสามารถถอดทำความสะอาดเอาสิ่งสกปรกที่อยู่ภายในเมาส์ออกได้ ข้อเสีย คือ เคลื่อนไปมาได้ช้ากว่า แบบใช้แสง
- 12.2 แบบใช้แสง (Laser) เมื่อเมาส์จะเคลื่อนไปมาบนแผ่นรองเมาส์ จะมีแสงตัดผ่านและสะท้อนขึ้นมาทำให้ทราบตำแหน่งที่ลาก ฉะนั้น สิ่งที่ต้องคำนึง คือ แผ่นรองเมาส์ ควรเป็นสีทึบ ไม่มีลวดลายมากเกินไป เพราะจะทำให้การสะท้อนของลำแสงไม่ดี ทำให้การเคลื่อนที่ช้า

13. แผงแป้นอักขระ (Keyboard)

แผงแป้นอักขระเป็นอุปกรณ์รับเข้า (Input Device) อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับนำข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ มี 3 แบบ คือ

13.1 แบบใช้สายเชื่อมต่ออนุกรม (Serial Port หรือ PS2) หัวมีลักษณะกลม

ข้อดี คือ ไม่จำเป็นต้องติดตั้งไดรฟ์เวอร์

13.2 แบบใช้สายเชื่อมต่อชนิด USB หัวมีลักษณะแบน (แบบเดียวกับอุปกรณ์ USB ทั่วไป)

ข้อดี คือ สามารถนำมาเชื่อมต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้หลากหลาย

13.3 แบบแป้นพิมพ์ไร้สาย ส่วนใหญ่จะมาพร้อมกับเมาส์ เป็นชุดเดียวกัน

ข้อดี คือ เคลื่อนย้ายที่สะดวกมาก ไม่ต้องมีสายระเกะระกะ

ข้อเสีย คือ จำเป็นต้องใช้แบตเตอรี่ และมีราคาสูงกว่าแบบสายเชื่อมต่อ

ข้อควรระวัง คือ การป้อนข้อมูลจำนวนมากทุกวัน หรือ การเอาแผงแป้นอักขระไปใช้เล่นเกมส์บ่อยๆ จะพบว่ามีบางปุ่มจะเสียเร็ว และอายุการใช้งานของแป้นจะสั้นลง

ดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

การดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ แบ่งออกเป็น 3 ด้านหลักๆ คือ

1. ด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) หรือ อุปกรณ์ต่างๆ ที่อยู่ภายใน และภายนอกเครื่องคอมพิวเตอร์

1.1 ที่ตั้งของเครื่องคอมพิวเตอร์

- ควรวางเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 15 เซนติเมตร ไม่ควรวางมุมอับ หรือ ซิดก้ำแพง เพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวก ลดความร้อนภายในเครื่อง
- ควรวางเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้บนโต๊ะ จะดีกว่าวางใต้โต๊ะหรือวางกับพื้น เพราะพื้นจะมีฝุ่นมากกว่า หรือ ระหว่างการใช้งาน ขาอาจไปกระแทกกับเครื่อง ทำให้เกิดความเสียหายได้ง่าย
- ควรวางเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ห่างจากแหล่งสนามแม่เหล็ก เพื่อป้องกันการเสียหายของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์
- ไม่ควรวางเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใกล้หน้าต่างที่มีแสงแดดและฝนสามารถเข้าถึงได้ เพราะจะทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เสียหายได้

1.2 ความสะอาดภายในเครื่องคอมพิวเตอร์

- ควรดูแลเช็คทำความสะอาด ขจัดฝุ่นละออง เส้นผม ใยแมงมุม ที่เกาะอยู่ตามเครื่อง หรือรูระบายความร้อนออกของฝาเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้มีทางระบายความร้อนกระจายออกได้ดี

1.3 สิ่งผิดปกติของอุปกรณ์ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์

- ไต้กลิ้งไหม้
- ตัวอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์บวม มีน้ำยาไหลออกมาจากเครื่องคอมพิวเตอร์
- พัดลมระบายความร้อน ยังหมุนติ้วหรือไม่ ถ้าหยุดหมุน ควรแจ้งเจ้าหน้าที่เปลี่ยนทันที

1.4 อื่นๆ

- ไม่ควรเคลื่อนย้ายเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือถอดสายใดๆ ที่เชื่อมต่อกับเครื่องในขณะที่กำลังเปิดใช้งานอยู่
- ไม่ควรนำน้ำ กาแฟ หรือของเหลวอื่นๆ มาตั้งใกล้เครื่อง เพราะสิ่งเหล่านี้อาจทำให้เครื่องได้รับความเสียหายได้
- ไม่ควรเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ทันทีหลังจากปิดเครื่อง ให้รอสัก 1 นาทีจึงเปิดเครื่องใหม่ เพราะกระแสไฟอาจทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เสียหายได้
- ไม่ควรปิดเครื่องโดยกดปุ่ม Power เพราะจะทำให้โปรแกรมหรือไฟล์ที่กำลังทำงานเสียหายได้ วิธีที่ถูกต้อง คือ ควรใช้คำสั่งปิด (Shutdown/Turn off) ผ่านวินโดว์
- ไม่ควรวางสิ่งของปิดกั้นช่องระบายอากาศของจอภาพและเครื่องคอมพิวเตอร์
- ควรใช้อุปกรณ์ที่ช่วยสำรองกระแสไฟฟ้าและรักษาระดับแรงดันของไฟฟ้าให้คงที่ เช่น UPS เพื่อป้องกันไฟกระชากในกรณีที่เกิดไฟฟ้าดับกะทันหัน
- ควรเปิดใช้โหมดประหยัดพลังงาน เพื่อถนอมอายุการใช้งานของเครื่องคอมพิวเตอร์ และประหยัดค่าไฟ เช่น เมื่อไม่ใช้เมาส์ หรือ คีย์บอร์ดระยะหนึ่งให้ปิดหน้าจอ หรือเข้าโหมด Standby

2. ด้านซอฟต์แวร์ (Software) หรือ โปรแกรมที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์

2.1 การลงโปรแกรม

- ควรลงโปรแกรมเฉพาะที่ใช้ ถ้าลงโปรแกรมหลายๆ จะทำให้เครื่องอืด หรือ เครื่องค้างไปเลย โปรแกรมไหนไม่ได้ใช้ ให้ Uninstall ออก

2.2 การเก็บข้อมูล

- ควรเก็บข้อมูล เอกสาร ไฟล์ต่างๆ แนะนำให้เก็บไว้ไดร์ฟอื่น ที่ไม่ใช่ไดร์ฟซี (Drive C)
- ควรดูแลให้ไดร์ฟซี (Drive C) มีพื้นที่เหลือพอสำหรับวินโดว์ทำงานได้ โดยเฉพาะโปรแกรมจำพวกเกมส์ กินพื้นที่ในฮาร์ดดิสก์เยอะ จนทำให้วินโดว์ทำงานไม่ได้

2.3 รู้จักสังเกตโปรแกรมแปลกๆ

- โปรแกรมแปลกๆ ที่ไม่เคยเห็นในเครื่องแต่แรก ให้ Uninstall ออก
- ควรอ่าน หรือ ดูให้ดี ก่อนคลิกตอบรับ ไม่ควรคลิก Next Yes OK แบบไม่ได้อ่าน หรือ อ่านไม่เข้าใจ แพลไม่ออก ให้กด Cancel ดีกว่า เพราะจะได้โปรแกรมที่ติดตามโดยที่เราไม่รู้ตัว โดยเฉพาะเข้าเวปยอดฮิต อาจติดไวรัส สปายแวร์ หรือโปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์เข้ามาในเครื่องคอมพิวเตอร์

2.4 ติดโปรแกรมป้องกันไวรัส สปายแวร์

- ควรติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัส/สปายแวร์ และอัปเดตฐานข้อมูลไวรัสอยู่เสมอ

2.5 การดูแลและบำรุงรักษาระบบขั้นพื้นฐาน ควรทำให้สม่ำเสมอ จะทำให้การใช้งานโปรแกรมไม่อืด ไม่ช้า

- ควรลบขยะบนฮาร์ดดิสก์ (Disk Cleanup) เสมอ
- ควรตรวจสอบสภาพฮาร์ดดิสก์ (Check Disk) เสมอ

- ควรจัดเรียงข้อมูลเพื่อเร่งความเร็วในการอ่านข้อมูล (Disk Defragmenter) สม่ำเสมอ
- ควรทำสำรองข้อมูลและไฟล์ระบบวินโดวส์ (System Restore) สม่ำเสมอ

3. ด้านผู้ใช้งาน (Peopleware) หรือ ผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

3.1 อ่าน

- ควรอ่านสัณนิท ก่อนคลิกอะไร จะได้ว่าต้องทำอะไรบ้าง หรือให้ถามจากผู้รู้ก็ยิ่งดี

3.2 อารมณ์

- ไม่ควรเคาะคีย์บอร์ดแรงๆ กระแทกเมาส์แรงๆ หรือดับเบิลคลิกเมาส์ถี่ๆ เพราะไม่ได้ช่วยทำให้เครื่องทำงานเร็วขึ้น แต่จะทำให้ช้ามากขึ้นถึงขั้นเครื่องค้างเลย

3.3 ทำโดยไม่รู้ หรือ ทำมั่ว

- ไม่ควรไม่รู้แล้วมั่ว โดยเฉพาะเรื่องการเชื่อมต่ออุปกรณ์เสริม ก่อนใช้งานควรอ่านคู่มือสัณนิท เช่น ช่องเสียบใส่ไม่เข้า ก็พยายามฝืนดันเข้าไป
- การดาวน์โหลดโปรแกรมจากเว็บไซต์ ต้องระวังให้มาก

3.4 จัดระเบียบเอกสาร

- ควรจัดโฟลเดอร์และเอกสารที่ใช้งานให้เป็นระเบียบ จะช่วยประหยัดเวลา และทำงานได้เร็วยิ่งขึ้น เพราะเวลาในการหาไฟล์เอกสารต่างๆ ก็สะดวกมากขึ้น เครื่องก็ทำงานเบาเลย

สิ่งที่ควรทราบ

หลายคนพบกับเหตุการณ์ต่างๆ เช่น พิมพ์งานอยู่ดีๆ เครื่องหยุดทำงานไปเฉยๆ หรือดับไปเลย ต้อง Boot เครื่องใหม่อย่างเดียว สาเหตุที่ทำให้เครื่องหยุดทำงาน (Hang) หรือดับไปเลยมีหลายสาเหตุ ฉะนั้นการแก้ไขจึงขึ้นอยู่กับว่าอะไรเป็นต้นเหตุ สิ่งที่สามารแก้ไขได้รวดเร็ว คือ ต้องอาศัยการสังเกตอาการที่เกิดขึ้นของผู้ใช้ เช่น ถ้ายูรูปไว้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากเพราะเจ้าหน้าที่จะสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงได้ ถึงหาวิธีแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องได้

การดูแลและบำรุงรักษาระบบขั้นพื้นฐาน

Disk cleanup

Disk Cleanup คือ หนึ่งในโปรแกรม สำหรับใช้บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้ในการทำความสะอาด Hard disk โดยลบไฟล์ต่างๆ ที่ไม่จำเป็นออก เช่น ไฟล์ Temporary รวมไปถึง ไฟล์อินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่เก็บไว้ใน Cache ของ browser เพื่อให้ Hard disk ของเครื่องคอมพิวเตอร์มีเนื้อที่เหลือในการใช้งานเพิ่มมากขึ้น ทำงานได้เร็วมากขึ้น

เนื่องจากมีพื้นที่เหลือว่างสำหรับการจัดการข้อมูลต่างๆ ควรทำ Disk Cleanup กับเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นประจำ ประมาณ 1 ครั้งต่อสัปดาห์

วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Disk Cleanup

1. คลิกปุ่ม Start Menu จากหน้าจอ
2. เลือก All Program
3. เลือก Accessories
4. เลือก System Tools
5. เลือก Disk Cleanup
6. เลือกไดรฟ์ที่ต้องการ Disk Cleanup
7. คลิกเครื่องหมายถูกในไฟล์ โดยสามารถ เลือกได้ ทั้งหมด โดยที่ ไม่มีปัญหา ใดๆ ต่อการทำงานของเครื่อง สามารถ สังเกตได้ด้วยว่า ที่คุณเลือกไปนั้น สามารถ คืนพื้นที่กับ Hard disk ได้เท่าไรข้างล่างของโปรแกรม
8. คลิกโอเค โปรแกรม จะถามว่า คุณแน่ใจหรือไม่ ที่จะลบ ไฟล์เหล่านี้ ให้คุณตอบ Yes จากนั้น โปรแกรม จะทำการ ลบไฟล์ต่างๆ เหล่านี้ต่อไป

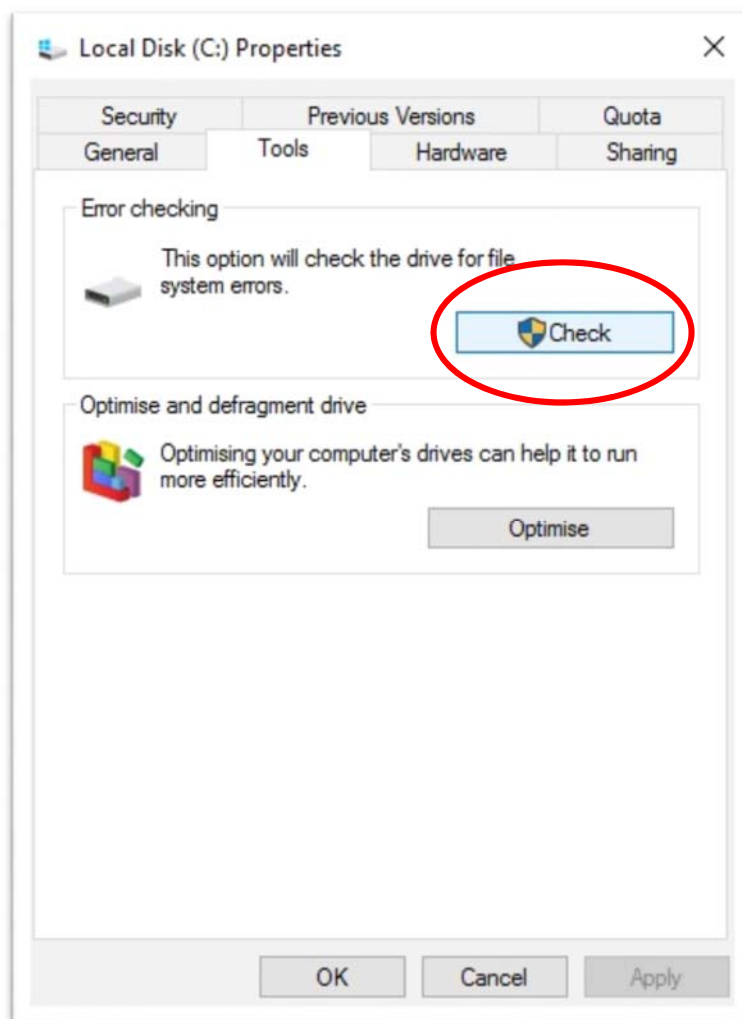
Check disc

Check Disk คือ การตรวจสอบความผิดปกติของฮาร์ดดิสก์

วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Check Disk

1. เปิด My Computer กด Right-Click ที่ Drive ที่ต้องการตรวจสอบ เช่น C:\ เลือกเมนู "Properties..."
2. คลิกที่ Tools จะปรากฏหน้าจอตามรูป ในส่วนของ Error-checking ให้ท่านคลิกที่ "Check now..."
3. ทำเครื่องหมายถูกที่ " Scan for and attempt recovery of bad sectors" จากนั้นคลิก Start เพื่อเริ่มการตรวจสอบและแก้ไข" หลังจากตรวจสอบแล้ว หากพบข้อผิดพลาดใดก็ตามก็จะถูกแก้ไขให้อัตโนมัติ

หมายเหตุ ขณะที่ทำกร Scan Disk ไม่ควรเปิดโปรแกรมใด ๆ

Defragment

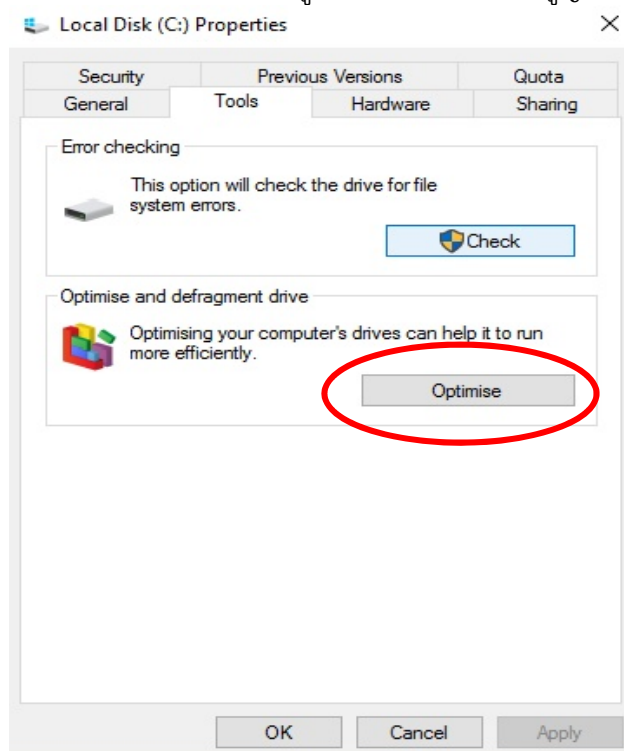
Defragment คือ การจัดข้อมูล ต่างๆ ที่บันทึก ลงไปใน ฮาร์ดดิสก์ ให้เป็นระเบียบ เนื่องจาก เมื่อมีการ ติดตั้งโปรแกรม Save หรือ Delete ข้อมูลใหม่ๆ ลงไป ข้อมูลเหล่านี้ จะถูกจัดเก็บ อย่าง กระจุกกระจาย ในฮาร์ดดิสก์ ซึ่งนั่นจะทำให้ การทำงานของเครื่อง ช้าลงเนื่องจาก การอ่านข้อมูล ต้องกระโดดข้าม ไป-มา ในแต่ละส่วน ของดิสก์ ที่แยกกระจายกันนั้น เพียงเพื่ออ่านข้อมูล ที่ต้องการไฟล์เดียว การใช้ โปรแกรม Defragmenter นั้น จะช่วยให้ ข้อมูลเหล่านี้ เป็นระเบียบ ด้วยการ จัดเอา ข้อมูลของโปรแกรม และไฟล์ต่างๆ ให้อยู่รวมกัน อย่างเป็นหมวดหมู่ อันส่งผลให้ ฮาร์ดดิสก์ เรียกหาข้อมูล ได้รวดเร็ว แก้ปัญหาเครื่องโหลดช้า โปรแกรมนาน หรือเครื่องช้าได้ การทำ Disk Defragment นี้ ควรทำ อย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ ฮาร์ดดิสก์ ของคุณ มีระเบียบ อยู่ตลอด รวมทั้ง หากคุณ ได้มีการติดตั้ง โปรแกรม ใหม่ๆ ลงไป ก็ควร ทำการ Defragment ด้วย

วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Defragment

1. ดับเบิลคลิกที่ My Computer คลิกขวาไดรฟ์ที่ต้องการทำ Defragment เลือก Properties
2. คลิกที่แท็บ Tools จากนั้นคลิกที่ Defragment Now
3. คลิกที่ Defragment
4. จากนั้นให้รอ เครื่องจะทำการ Defragment ซึ่งอาจจะใช้เวลานาน
5. เมื่อเครื่อง Defragment เสร็จเครื่องจะแจ้งให้ทราบถ้าต้องการดูรายละเอียดต่าง ๆ ของการ Defragment ให้คลิกที่ View Report ถ้าไม่ต้องการก็ให้คลิกที่ Close

หมายเหตุ

- การทำ Defragment ให้ทำการ Disk Cleanup และ Scan Disk ก่อน
- ขณะที่กำลังทำการ Defrag หากต้องการยกเลิกการทำงาน จะต้องกดที่ Stop เท่านั้น ห้ามปิดเครื่อง หรือกดปุ่ม Reset เป็นอันขาด ไมเช่นนั้นข้อมูลในฮาร์ดดิสก์อาจจะสูญหายได้

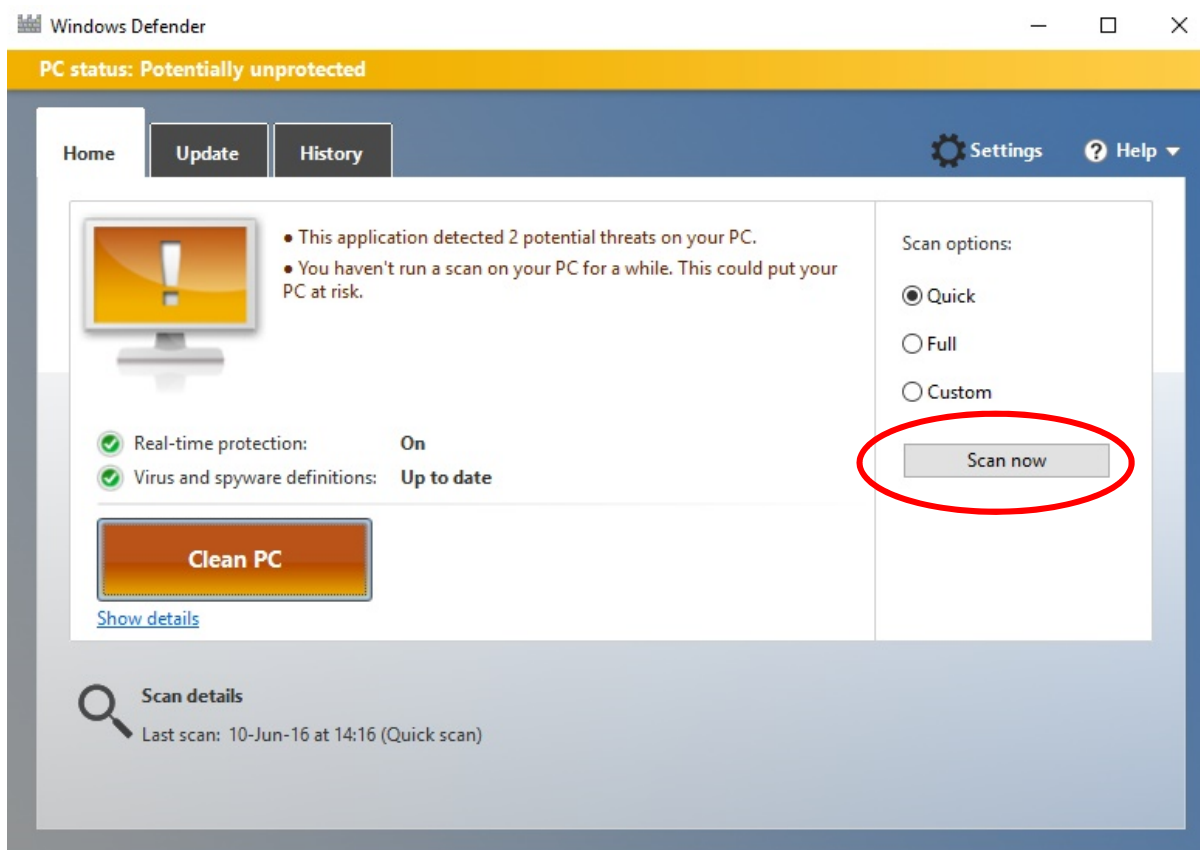

Window defender

Window defense คือ ซอฟต์แวร์ป้องกันสไปยาแวร์หรือมัลแวร์ที่มีอยู่ใน Windows และทำงานโดยอัตโนมัติเมื่อเปิดใช้ จะช่วยป้องกันคอมพิวเตอร์จากสไปยาแวร์และซอฟต์แวร์ หรือจากบ็อตเน็ต อากาศเครื่องทำงานช้า และไวรัสหรือสไปยาแวร์ที่คุกคามระบบความปลอดภัย ซึ่งอาจอยู่ในคอมพิวเตอร์โดยที่เราไม่รู้: มัลแวร์นั้นอาจติดตั้งตัวเองจากอีเมล เมื่อคุณเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต หรือเมื่อคุณติดตั้งโปรแกรมบางอย่างโดยใช้แฟลชไดรฟ์ USB, ซีดี, ดีวีดี

วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Window defense

1. เข้า ปุ่ม Search แล้วพิมพ์คำว่า **Windows Defender**
2. ในแท็บ home ให้คลิกเลือกรูปแบบการสแกน ซึ่งมีหลายตัวเลือก เลือกตัวใดตัวหนึ่ง
 - **Quick** = ตรวจสอบไวรัสเร่งด่วน
 - **Full** = ตรวจสอบไวรัสทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ของคุณ
 - **Custom** = ตรวจสอบไวรัสตามที่อยู่ไฟล์เดอร์ หรือไดรฟ์ ที่คุณกำหนด
3. เมื่อเลือกเสร็จแล้ว ก็คลิก **scan now** เพื่อเริ่มทำการตรวจสอบไวรัส สามารถสังเกตแถบสีด้านบนถึงสถานะของเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ถ้าเป็นสีเขียวหมายถึงไม่มีมัลแวร์ทำงานอยู่ ถ้าเป็นสีเหลืองหมายถึง พบมัลแวร์ทำงาน แต่ถ้าเป็นสีแดงหมายถึง พบมัลแวร์ไวรัสในเครื่อง

Restore windows

Restore windows เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการเรียกคืนสภาพวินโดว์ในขณะที่ยังมีสภาพการใช้งานที่ปกติ กลับคืนมา จากที่เครื่องมีปัญหาและไม่สามารถใช้งานวินโดว์ได้ตามปกติ

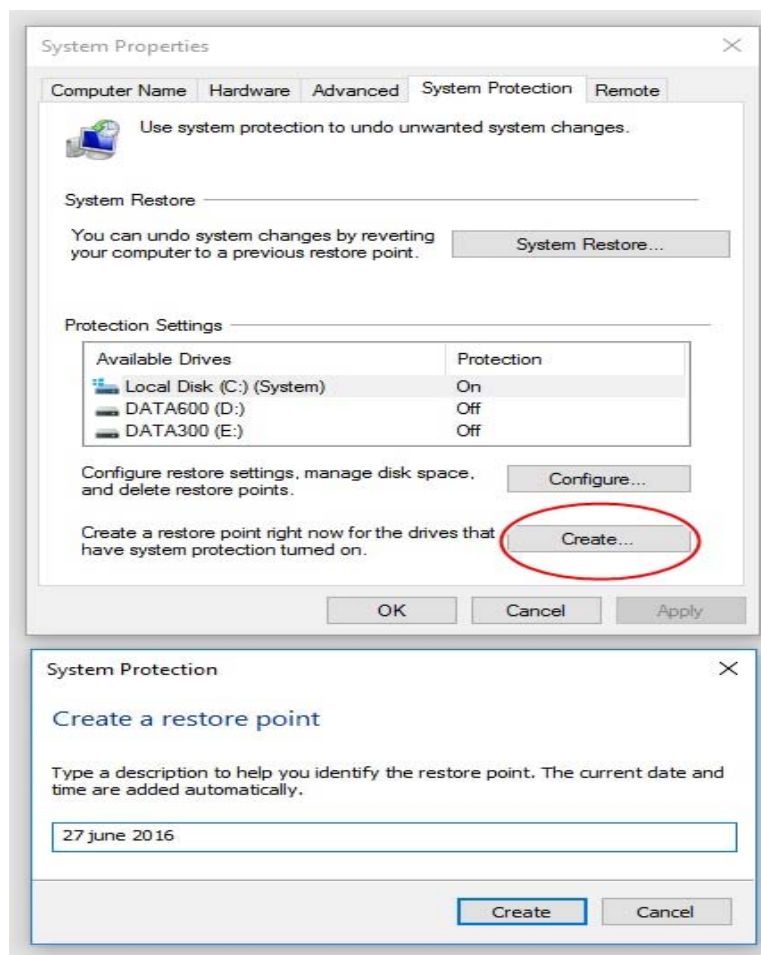
วิธีการเรียกใช้งานโปรแกรม Restore windows

ตอนที่โปรแกรมวินโดว์ในคอมพิวเตอร์ของเรายังใช้งานได้ดี ก็ให้เราบันทึกค่าเก็บเอาไว้ หากโปรแกรมวินโดว์เกิดรวนขึ้นมาสามารถที่จะย้อนกลับไป ณ วันที่เราบันทึกค่าเอาไว้ได้เครื่องจะกลับมาทำงานได้เหมือนตอนที่เรบันทึก

1. คลิกที่ปุ่ม Start > Programs > Accessories > System Tools > System Restore
2. คลิกเลือก Create a restore point. และคลิกปุ่ม Next
3. ตั้งชื่อ แล้วคลิกปุ่ม Create เครื่องจะแสดงวันที่ได้ทำการจดจำความสมบูรณ์ของเครื่องเอาไว้
4. คลิกที่ปุ่ม Close

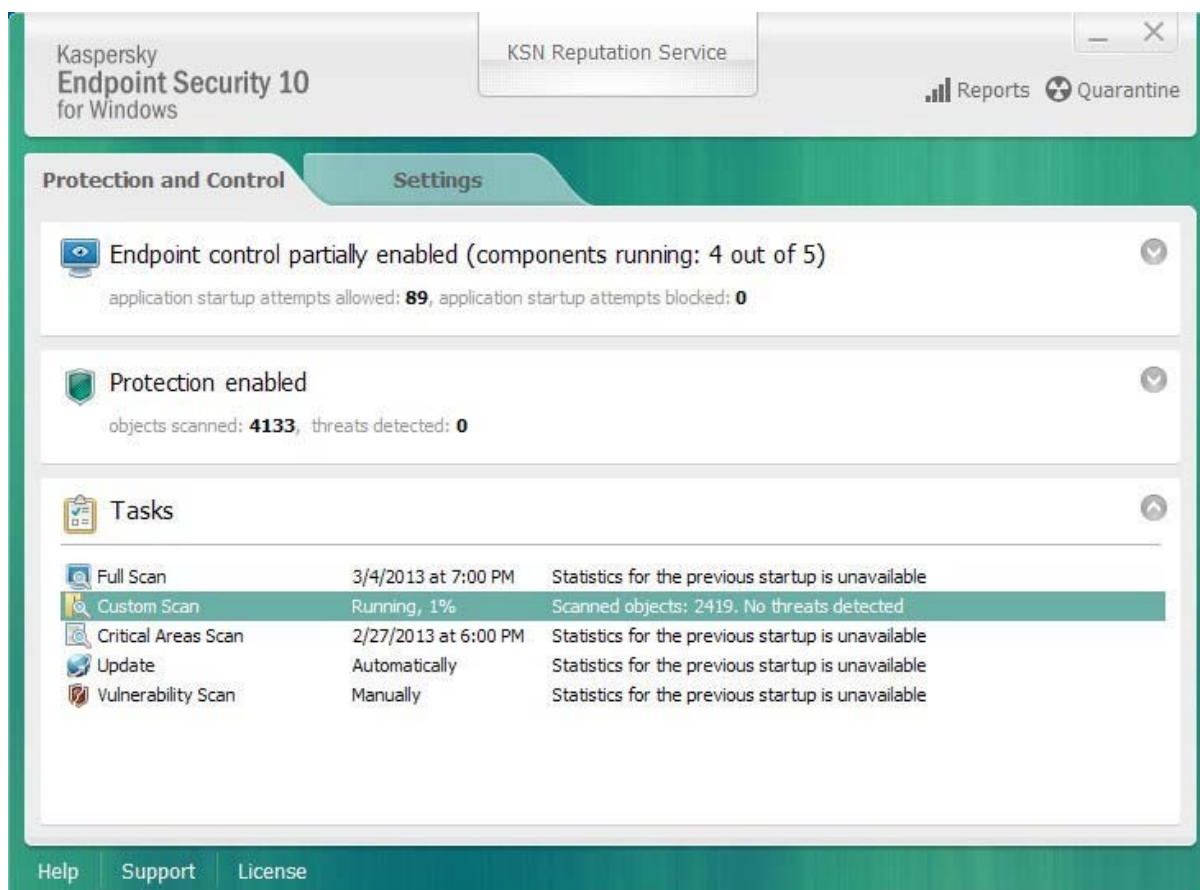
เมื่อโปรแกรมวินโดว์รวน ก็สามารถที่จะย้อนไปยังวันที่เราตั้งค่าเอาไว้ได้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. คลิกที่ปุ่ม Start > Programs > Accessories > System Tools > System Restore
2. คลิกเลือกที่ Restore my computer to an earlier time เสร็จแล้วก็คลิกปุ่ม Next
3. คลิกเลือกวันที่เราได้ตั้งค่าเอาไว้ (วันที่ที่เราต้องการย้อนกลับ) และ คลิกปุ่ม Next
4. โปรแกรมจะยืนยันการย้อนกลับไปยังวันที่เราต้องการ เรียบร้อยแล้วให้คลิกปุ่ม Next จากนั้นระบบจะทำการย้อนกลับไปยังวันที่เราได้เลือกเอาไว้และ Restart

Antivirus program

antivirus program คือ โปรแกรมประเภทหนึ่งที่จะช่วยป้องกัน ตรวจสอบ และกำจัดไวรัสก่อนที่ไวรัสนั้นจะเข้ามาทำลายโปรแกรมหรือข้อมูลในเครื่อง คอมพิวเตอร์ มีหน้าที่การทำงาน 2 ลักษณะ คือ ระบุชื่อของไวรัสที่รู้จัก และตรวจสอบผลของการทำลายจากไวรัสในแฟ้มต่างๆ

เพิ่มเติม

จากคำถาม “กรณีนี้ เสียขดแฟลชไดรฟ์แล้วไม่สามารถมองเห็นไฟล์ด้านในได้ ึ่งๆที่ข้อมูลยังมีอยู่” สามารถแก้ไขปัญห่าเบื้องต้นได้ดังนี้

- กดปุ่ม windows ด้านล่างซ้ายมือ ,ในช่อง search พิมพ์ “ cmd ” เพื่อเปิดกล่อง คอมมานด์
- พิมพ์ชื่อไดรฟ์แล้วตามด้วย : เช่น (F:, G:).
- พิมพ์คำสั่ง attrib *.* -s -h -a -r /s /d (เสร็จแล้วกด enter)
- รอคำสั่งทำงาน
- กลับไปดูที่ แฟลชไดรฟ์ จะมี โพลเดอร์ เพิ่มขึ้นม่ออีก 2 โพลเดอร์ ให้เลือก(ดับเบิ้ลคลิก) ไปที่ โพลเดอร์ที่ไม่มีชื่อ
- จะพบข้อมูลที่ถูกซ่อนไว้โนนั้น
- ให้รีบทำการ Backup ข้อมูล แล้วทำ format ไดรฟ์ทิ้ง